

Domy v Podhradí dle čísel popisných

Jitka Vandrovcová a Lenka Vandrovcová

Do tábořského Podhradí se Sobotníci opět po roce vrátili, aby se seznámili s domy, které byly v této tábořské čtvrti postaveny mezi lety 1902–1914/18, tedy ještě v době rakousko-uherského mocnářství. Vycházku v prostředí zahradních vil naneštěstí přerušila průtrž mračen a Sobotníci byli nuceni přesunout svůj program do přednáškového sálu Husitského muzea, kde výklad za pomoci webového portálu mapy.cz pokračoval dál.

Pozemky v dnešní čtvrti Podhradí vlastnilo několik majitelů: město Tábor, mlynáři Veselý, Brdlík a Mareda. Kromě křesťanského a židovského hřbitova se zde nacházely louky a pole, dva hostince a maximálně nějaká stodola, pokud nepočítáme prostor kolem Lužnice a Tismenického potoka. Celý prostor protínala hluboká úvozová cesta, která byla roku 1884 zasypaná a nově upravena. Největší majitel tamních pozemků, Theodor Brdlík, zažádal 18. 11. 1896 o povolení k parcelaci svých pozemků, které obdržel 15. 3. 1897. Obecní zastupitelstvo parcelaci schválilo na svém zasedání 12. 2. 1897 na základě § 10–14 a 131 stavebního řádu. „*Především výslovně se připomíná, že na pozemcích, které k rozdělení ve stavební místa se projektují, stavěti se budou pravidlem jen rodinné domy a doporučuje se, aby stavěny byly pravidlem v zahradách, pravidlem jednopatrové a pravidlem s průhlednými ploty do ulice.*“¹ Městská rada byla usnesením obecního zastupitelstva č. 3159 z 29. 4. 1903 zmocněna k tomu, aby z podmínek ustanovených pro parcelaci pozemků za Bechyňskou branou povolovala dle svého uznání v jednotlivých případech výjimky.

Jako první v prostoru dnešní čtvrti Podhradí začal stavět roku 1896 bývalý městský stavitel Matěj Procházka, který v dnešní Korandově ulici postavil kolonii sedmi přízemních dělnických domků. První vilu zde postavili bratři Václav a František Novákovi v letech 1898 až 1899. Pohádkovou tvář ve stylu severské secese dal vile František Novák, toho času architekt v Budapešti. Dalším stavitelem byl mlynář Theodor Brdlík, který si ve spolupráci s Františkem Bílkem postavil vilu Maria.

Stejně jako v případě výstavby na Pražském Předměstí, které předznamenala výstava v roce 1929, se totéž událo i v tábořském Podhradí. Krajinská výstava v srpnu 1902 vedla ke vzniku výstavní vilové čtvrti Tábora ve stylu zahradních měst. Urbanistický (regulační) plán Podhradí, svého času Letohradů, vytvořil kolem roku 1902 stavitel Karel Rudolf, který je jako projektant a stavitel podepsán pod nejednou zdejší stavbou.

---

¹ SOKA Tábor, AM Tábor, inv. č. 1343, karton 321, fol. 203.

1. zastavení

Bechyňská 393 – kdy začal fungovat hostinec Na Bečvárně nevíme, ale s jistotou víme, že již v roce 1830 stál na svém místě. Původní Bečvárna sestávala z dvou objektů, hostince a domu hostinského, které oproti dnešní dispozici stály rovnoběžně s Odolenovou ulicí. Majitelem Bečvárně se v 19. století stala počátecká rodina Brdlíků, která vlastnila okolní pozemky a mlýn pod soutokem Lužnice s Tismenickým potokem. Na počátku roku 1911 hostinec Na Bečvárně se vším vybavením a pozemky prodali bratři Karel a Jaroslav Brdlíkové, továrna v Počátkách, tábořskému právovárečnému měšťanstvu za 12 000 Kč. Právovárečníci měli Bečvárně od Brdlíkových pronajatou od 1. 7. 1907. Právovárečné měšťanstvo v roce 1922 značným nákladem opravilo a rozšířilo restauraci na Bečvárně. Stavební práce provedl Karel Rudolf.

Výměrem ministerstva výživy z 13. 9. 1949 byly MNV v Táboře přenechány ke zřízení komunálního podniku domy a hostince č. p. 249 (Střelnice), 626 (Na Růžku), 393 (Bečvárna), 987 (Třeboňka) a 213 (Monako). Základ budoucího podniku Jídelny a restaurace, které zřizoval a řídil MNV v Táboře. V šedesátých letech 20. století bylo v prostoru restaurace Na Bečvárně postaveno provizorium. V akčním plánu MNV v Táboře na léta 1968–1970 se počítalo s výstavbou nového objektu. Současnou podobu získala Bečvárna v roce 1969, a její stavba přišla na více jak 1 milion Kčs. V rámci této stavby byla změněna dispozice restaurační budovy. Od této doby stojí rovnoběžně s Bechyňskou ulicí.

2. zastavení

Podobu Zbyňkově ulici na východní straně Podhradí vtiskl z velké části stavitel, architekt, soudní znalec a majitel realit Karel Rudolf. K jeho prvním realizacím patří tzv. dvoják č. p. 750 a 751, a tzv. troják č. p. 761, 762 a 763 v horní části Zbyňkovy ulice pod Bečvárnou. Dva z pěti domů (č. p. 762 a 750) si Karel Rudolf postavil pro sebe a využíval k pronájmu. Pozemky ve stavebním bloku O mezi Zbyňkovou a Korandovou ulicích tvořil svah, který dával možnost zřídit obytné místnosti i ve svahu.

Zbyňkova 761 – „troják“ – dělnický třípodlažní domek se třemi obytnými místnostmi pro jednu rodinu, ale majitelé dům ještě částečně pronajímali, zastavěná plocha 61,50 m², 1903.

Zbyňkova 762 – „troják“ – třípodlažní rodinný dům se sedmi obytnými místnostmi, v každém podlaží mohl být plnohodnotný byt, zastavěná plocha 91 m², 1903.

Zbyňkova 763 – „troják“ - dělnický třípodlažní domek se třemi obytnými místnostmi pro jednu rodinu, ale majitelé dům ještě částečně pronajímali, zastavěná plocha 61,50 m², 1903.

Zbyňkova 750 – „dvoják“ – čtyřpodlažní rodinný dům s osmi obytnými místnostmi, kromě suterénu mohly být ve všech podlažích plnohodnotné byty, zastavěná plocha 100 m², 1902.

Zbyňkova 751 – „dvoják“ – čtyřpodlažní rodinný dům s osmi obytnými místnostmi, kromě suterénu mohly být ve všech podlažích plnohodnotné byty, zastavěná plocha 100 m², 1902.

3. zastavení

Korandova

Korandova ulice byla dlouhou dobu pouze polní cestou, která vedla k hostinci Pajedla, i z toho důvodu byla až do roku 1925 označována „U Pajedel“. Přízemní dělnické domky (č. p. 643–648) postavil bývalý městský stavitel Matěj Procházka v letech 1896–1897. V září 1896 nechal M. Procházka úředně potvrdit rozdělení svých pozemků (polí) z tzv. Mošovské usedlosti na stavební parcely. Stavební povolení na všech šest dělnických domků (č. p. 643–648) bylo vydáno 30. 8. 1896. Většina z nich byla do poloviny roku 1897 dokončena, ale jejich majitelé se museli vyrovnat se značnou nepřízní osudu, což dokládá např. případ Václava Janouška, majitele č. p. 643: *„Nezapočal jsem stavbu totiž já (Václav Janouš, poznámka LV), ale stavitel Matěj Procházka, od něhož jsem domek koupil mezi stavbou se závazkem, že mi ho hotový, čistý a od daně osvobozený odevzdá. Od ale mezi stavbou upadl v konkurs a nesplnil závazky převzaté, i nemohl jsem od něho ani vymoci, aby mě vydal obdržené stavební povolení a schválený plán. Jemu totiž vydáno bylo stavební povolení na 6 domků najednou, a schválený jemu vydaný plán zhotoven byl tolikož na 6 domků na jediném listu. Mimo to nesplnil při stavbě některých stavebních podmínek, zejména nesvedl dle ujednání se sl. Městskou radou vody ze hřbitovů a z cesty, které druhdy po stavebním pozemku sváděny byly. Z té příčiny, ač mi při ubytovací komisi dne 26. května 1897 ex commissione svoleno bylo obydlení od 1. června 1897, zadrženo bylo vydání mně ubytovacího písemného konsensu, dokud podmínky ohledně té vody splněny nebudou.“*²

Korandova 643 – dělnický domek se třemi obytnými místnostmi pro jednu rodinu, 1897.

Korandova 644 – dělnický domek se třemi obytnými místnostmi pro jednu rodinu, 1897.

Korandova 645 – dělnický domek pro dvě rodiny, každá měla k dispozici dvě obytné místnosti, 1897. V letech 1926–1927 přistavěno patro, kde byl zřízen 3. byt se třemi obytnými místnostmi.

Korandova 646 – dělnický domek se čtyřmi obytnými místnostmi pro jednu rodinu, 1897.

Korandova 647 – dělnický domek se třemi obytnými místnostmi pro jednu rodinu, 1897.

Korandova 648 – dělnický domek se čtyřmi obytnými místnostmi pro jednu rodinu, 1897.

Korandova 649 – přízemní domek s pěti samostatnými byty s jednou nebo dvěma obytnými místnostmi, 1897.

Do domů v Korandově ulici nebyl při jejich výstavbě zaveden vodovod a nebyly ani odkanalizovány. Všechny disponovaly suchým záchodem v zahradě, kde měly obvykle ještě chlévy a kurníky pro menší domácí zvířata.

Bechyňská 397 – kdy byl postaven hostinec Pajedla nevíme, ale s jistotou stál na svém místě již ve 2. polovině 18. století. Jednalo se o zájezdní hostinec, na konci 19. stol. už to byl pouze letní hostinec, který byl otevřen od poloviny dubna do poloviny září. Takto hostinec fungoval v době, kdy ho vlastnila Eliška Koldová roz. Veselá, která budovu Pajedel i s hostincem

² SOKA Tábor, Berní správa Tábor, inv. č. 316, karton 79, Tábor 643, fol. 1–18, zde fol. 7.

dostala zřejmě věnem při sňatku s Bedřichem Koldou (asi 1873), respektive jako podíl z dědictví svého otce mlynáře Františka Veselého. Eliška Koldová dala Pajedlům dnešní podobu, když přízemní objekt nechala zvednout o jedno podlaží a přistavěla taneční sál v roce 1905. Tehdy již hostinec sama neprovozovala, ale pronajímala. Žila z nájemného, jednak z hostince, jednak z bytů, které se v objektu Pajedel nacházely. Na Pajedlých se narodil JUDr. Emanuel Chalupný 14. 12. 1879, advokát a přední český sociolog.

Bechyňská 396, 1161 a 1819 – Veselých mlýn funguje dodnes (vodní elektrárna) a je v držení této rodiny již od roku 1661, s výjimkou let 1948–1991, kdy byl mlýn znárodněn. V 70. letech 19. století nechali Veselí přestavět mlýnské složení na strojní válcové a v roce 1923 nechali instalovat první a roku 1941 druhou Francisovu turbínu. Ve mlýně se vyráběly veškeré mlýnské výrobky a nacházela se tu i pila a truhlářská dílna.

Pintova 966 – vila Vlasta, 1911. Vilu se dvěma byty si nechali postavit Bohumil a Vlasta Broukalovi, pan Broukal pracoval jako účetní v Občanské záložně.

4. zastavení

Níže popsané vily byly prvními solitérními objekty, které v Podhradí projektoval a postavil Karel Rudolf. Na pozemku mezi vilou Bellarie a domem č. p. 751 měl Karel Rudolf dílnu a pravděpodobně i sklad stavebního materiálu.

Zbyňkova 785 – vila Bellaria, třípodlažní rodinný dům se sedmi obytnými místnostmi, zastavěná plocha 105 m², 1904.

Zbyňkova 835 – vila Theresia, třípodlažní rodinný dům s pěti obytnými místnostmi, zastavěná plocha 125 m², 1905.

Zbyňkova 943 – vlastní vila Karla Rudolfa, 1910. Vilu stavěl Karel Rudolf pouze pro svou rodinu, ale ve třicátých letech, kdy rozšířil podkroví, začal pronajímat tři byty, jednopokojový v suterénu a dva byty v podkroví.

Stavitel Karel Rudolf se narodil 24. 12. 1874 v Hostíně č. p. 39 u Mělníka. Od roku 1902 působil v Táboře jako stavitel a architekt. Propagoval výstavbu zahradních měst, což je patrné na tábořské „Vilové čtvrti“, kterou projektoval (vytvořil regulační plán, rozložení parcel a stavebních bloků). Kromě realizací v tábořském Podhradí se podílel na výstavbě mnoha objektů v Táboře i okolí např. sokolovna, dům Praga a Na Slovači ve Farského ulici či vila Jožka v Plané nad Lužnicí a zámek Strkov. Dne 27. 10. 1908 se oženil v Praze s Josefou Schlerovou. Manželé Rudolfovi přivedli na svět dvě dcery, Jiřinu Annu Olgu Helenu (*24. 4. 1910) a Olgu Karlu Marii (*21. 8. 1912). Paní Josefa Rudolfová zemřela 14. 3. 1914.

Během 1. světové války sloužil Karel Rudolf v pevnosti Přemyšl. Po jejím dobytí Rusi 22. 3. 1915 se dostal do zajetí. Následně byl převezen do zajateckého tábora v Taškentu (dnes hl. město Uzbekistánu), kde pobýval s dalšími tábořskými staviteli Janem Šimůnkem a Ladislavem Mužíkem, s nimiž sloužil v Přemyšlu. Po skončení války zůstal v Taškentu, kde pracoval jako projektant na ministerstvu zemědělství, kde čekal na úřední osvobození. Do ČSR se vrátil v létě 1920. Ještě v témže roce se oženil s Hermínou (Hermou) Wolfovou ze

Smíchova. Občanský sňatek uzavřeli 21. 10. 1920. Karel Rudolf s rodinou bydlel i nadále ve Zbyňkově ulici č. p. 943, kde měl i svou kancelář.

Bechyňská 886 – vila Bellevue, 1907, Karel Rudolf. Na parcele o velikosti 507 m² postavil patrovou secesní vilu, v jejíž konstrukci použil stropní profily – hurdisy, poprvé na území Tábora. V nájemním domě se nacházelo 28 obytných místností: v suterénu sklepy a dva byty o pokoji a kuchyni; v přízemí a patře po dvou bytech, vždy jeden třípokojový a jeden čtyřpokojový. Na konci roku 1932 Karel Rudolf upravil podkroví, v němž vznikly tři byty o pokoji a kuchyni. V podkroví zůstala nadále společná prádelna. Až do roku 1975 byl dům v soukromém vlastnictví, než přešel pod Okresní bytový podnik (později Bytes). V roce 1992 dům vlastnilo město, které jej o dva roky později poprvé nabídlo k prodeji. Poté objekt často střídal majitele a pustnul. V letech 2009–2011 proběhla celková rekonstrukce tehdejším majitelem, firmou Bellevue development Radka Vaculy, která nájemní dům koupila roku 2008.³

Odolenova 881 – třípodlažní dělnický domek postavený Karlem Rudolfem pro Jana Urbana, stavebního dělníka u tábořské firmy F. J. Ješ, třípokojový dům o podlahové ploše 98 m², Urbanovi dům částečně pronajímali, 1907.

5. zastavení

Odolenova 924 –1909, Karel Rudolf. Přízemní rodinný dům si nechali postavit Karel a Kateřina Broumovi. Do domu si nenechali zavést vodovod, suchý záchod měli ve dvoře. Karel Broum se před 1. světovou válkou živil jako mlékař, poté měl vlastní obchod s ovocem.

Odolenova 944 – 1910, přízemní rodinný dům si nechal postavit pekař Václav Krejčí. V domě se nacházela pekařská dílna s krámem a dva byty.

Bechyňská 965 – 1911, patrovou rodinnou vilu si nechali postavit c. k. finanční rada ve výslužbě Josef Hübner s manželkou Annou. I když dům původně nebyl určen k pronajímání, Hübnerovi si díky tomuto příjmu vylepšovali „podzim“ svého života.

Zbyňkova 926 – 1910, patrovou vilu si nechal postavit soukromník/majitel realit Martin Křižovský. V obou nadzemních podlažích se nacházel dvoupokojový byt.

Bechyňská 922 – vila Maruše, 1909. Rodinnou vilu si nechali postavit Jan a Marie Kvasničkovi. Jan Kvasnička pracoval jako vrchní berní správce na okresním finančním ředitelství.

6. zastavení

Krajský soud v Táboře zapsal 1. 2. 1911 do rejstříku společenstev Stavební a bytové družstvo státních úředníků, zřízců a jiných osob v Táboře, společenstvo s ručením omezeným, zvané zkráceně Kotnov nebo Stavební a bytové družstvo Kotnov. Stavební družstvo odkoupilo od

---

³ David Peltán, Krásná vila se může těšit na nový kabát. Secese zůstane, Tábořský deník 3. 8. 2010, Zdroj: http://taborsky.denik.cz/zpravy_region/krasna-vila-se-muze-tesit-na-novy-kabat20100803.html, staženo 24. 5. 2016; SOkA Tábor, Berní správa Tábor, inv. č. 316, karton 84, Tábor 886, fol. 1–24.

města Tábora stavební blok G ohraničený ulicemi Vítkovou, Bechyňskou a Příběnickou. Stavební družstvo nechalo na těchto pozemcích postavit čtyři dvoj domy a dva bytové domy. Kromě jednoho bytového domu se podařilo všechny objekty postavit v letech 1911–1913, poslední bytový dům byl realizován až v letech 1921–1924. Dvorní projektantem a stavitelem družstva Kotnov se stal Karel Rudolf. Rodinné a bytové domy družstva měli poskytnout bydlení i méně majetným vrstvám. Členové družstva mohli získat nájemní bydlení v jednom z bytových domů nebo vlastní bydlení v rodinném domě. Rodinné domy č. p. 1007, 1008, 1010, 1011, 1013, 1014, 1018 a 1019 přešli v roce 1917 na tzv. čekatele, kteří se posléze stali majiteli daných nemovitostí. Domy v tomto stavebním bloku byly napojeny na kanalizaci a vodovod užitkové vody, pitná voda se nacházela v blízkosti domů ve stojánku. Domy byly vytápěny kamny, měly splachovací záchod a zavedený elektrický proud.

Bechyňská 1013 – stavebník družstvo Kotnov, čekatel Jan Polák se vzdal budoucího vlastnictví tohoto domu, neboť v době, kdy se do něj nastěhoval, nebyl ještě dokončený, proto si našel jiné bydlení, dům získal František Smahal budoucí ředitel družstva Kotnov. Třípodlažní dům, v němž po stavebních úpravách v roce 1931 vzniklo pět stavebně oddělených bytů s jednou nebo dvěma obytnými místnostmi, 1912. Náklady na pořízení domu – stavební parcela 2 159,10 K a stavba domu 12 471,92 K, celkem 14 631,02 K.

Bechyňská 1014 – stavebník družstvo Kotnov, čekatel respektive majitel Antonín Volek, poštovní podúředník v Táboře, početná rodina Volkových (9 dětí, obývala dvoupokojový byt (pokoj + kuchyně) v přízemí, byty v suterénu a podkroví pronajímali, 1912.

Vítkova 1012 – stavebník družstvo Kotnov, 1912, Karel Rudolf. Nájemní dům pro zřizence. Po 2. světové válce majetkem Lidového bytového družstva (dnes sídlí v Českých Budějovicích), které vytvořili členové družstev Kotnov a Svěpomoc.

Vítkova 1010 – vila Chodská, stavebník družstvo Kotnov, 1912, vila prof. Karla Kostlivého (profesor gymnázium), do Tábora přišel 1. 9. 1906. Narodil se 24. 3. 1881 v Domažlicích. Jeho manželka Terezie Hrušková se rovněž narodila v Domažlicích 10. 7. 1883. V roce 1921 s nimi žila svobodná sestra paní Terezie, Anna Hrušková (*29. 7. 1890), učitelka na obecné škole. Už měli pět dětí, všechny se narodily v Táboře: Terezie (*8. 19. 1907), Karel (*3. 3. 1909), Jaromír (*12. 4. 1911), Zdeněk (*18. 9. 1913) a Marie (*29. 6. 1917). Prof. Kostlivý působil od vzniku družstva Kotnov jako jeho druhý ředitel do roku 1916. Kostlivý byl předním činovníkem tábořské Církve československé (dále CČS), kolem roku 1930 se s rodinou přestěhoval do Prahy, kde učil na gymnáziu v Křemencově ulici a pracoval v diecézním shromáždění (organizační a finanční referent, naukový výbor) CČS, jejímž členem se stal roku 1928.

Vítkova 1011 – stavebník družstvo Kotnov, 1912, čekatelem respektive majitelem domu se stal gymnaziální profesor Josef Staněk (*1860 Dobešov), v Táboře působil od roku 1897. V domě byly dva byty. Ve druhém bydlel snad bratr prof. Staňka, Antonín Staněk (*1888 Dobešov), stavitelský asistent u firmy Šimůnek a Neuman, s manželkou Františkou roz. Filipovou (*1892 Borotín, v roce 1935 byla vdovou a bydlela v sousedním č. p. 1012). Prof. Staněk vystřídal Karla Kostlivého ve funkci ředitele družstva Kotnov, tuto funkci zastával do začátku roku 1922, poté se stal ředitelem družstva František Smahal, majitel č. p. 1013.

Vítkova 1008 – stavebník družstvo Kotnov, 1912, čekatelé respektive majiteli domu byli manželé Vodrážkovi, učitel Karel (*1880 Soběslav) a Ludmila (*1879 Tábor). Karel Vodrážka přišel do Tábora roku 1900, učitel na měšťanské škole, podílel se na založení obchodní školy v Táboře, kde vyučoval a stal se jejím druhým ředitelem. Náklady na pořízení třípodlažního domu se zahradou činily celkem 14 960,60 K, z toho pozemek 2 093,72 K a náklady na stavbu 12 866,88 K.

Vítkova 1007 – stavebník družstvo Kotnov, 1912, čekatelem respektive majitelem domu se stal Václav Šedivý, vrchní technický rada, a jeho manželka Klementina (*1879 Tábor). Václav Šedivý pracoval na katastrálním úřadu na Slovensku a manželka s dětmi bydlela v Táboře.

Vítkova 1009 – stavebník družstvo Kotnov. 1924, bytový dům s osmi stavebně oddělenými byty od podlahové plochy 38 m² po 53 m², jeden jednopokojový byt, jeden dvoupokojový byt a šest třípokojových bytů. V domě se ještě nacházela kancelář družstva Kotnov s podlahovou plochou 17 m². Dle zásad družstva Kotnov měli dvě třetiny bytů obývat členové družstva. Po 2. světové válce přešel dům do majetku Lidového bytového družstva (dnes sídlí v Českých Budějovicích), které vytvořili členové družstev Kotnov a Svěpomoc.

7. zastavení

Příběnická 801 – vila Julinka, 1904. Patrovou vilu si nechal postavit velkoobchodník Vincenc Lutna z Královských Vinohrad. Stavbu patrové vily provedl pražský stavitel Antonín Makovec. Ve vile se nacházely tři byty (1+1 v suterénu, 3+1 v přízemí a patře).

Příběnická 1019 – stavebník družstvo Kotnov 1912, Karel Rudolf. Čekatelem a posléze majitelem domu se stal Čeněk Šebesta, strojmistr státních drah v Táboře, a jeho manželka Marie. Dům obývala pouze rodina Šebestova. Náklady na pořízení domu činily 14 906,65 K, z toho pozemek 1 651,70 K a stavba 13 254,95 K.

Příběnická 1018 – stavebník družstvo Kotnov 1912, Karel Rudolf. Čekatelem a posléze majitelem domu se stal Vojtěch Černý, podúředník berního úřadu v Táboře, a jeho manželka Anna. V domě se nacházelo sedm obytných místností, rodina Černých bydlela v bytě v přízemí a byt v suterénu a podkroví pronajímala. Náklady na pořízení a výstavbu domu činily 15 227,87 K, z toho pozemek 2 041,24 K a stavba 12 886,63 K.

Příběnická 883 – 1907, přízemní vilu si nechal postavit řídící učitel Alois Cihelna s manželkou Bertou. Svůj dům částečně pronajímali.

Příběnická 879 – 1906. Patrový nájemní dům si nechal postavit Pavel Mašek. Nacházelo se v něm pět bytů o kuchyni a pokoji, byty v přízemí a patře měly ještě spíž. Na každém patře byl společný záchod a v suterénu prádelna. Na podzim 1939 nechal Václav Matyáš, tehdejší majitel domu, rozšířit podkroví a dispozičně upravit i ostatní patra domu. Stavební práce provedl během dvou měsíců stavitel Tomáš Krch. V domě se nově nacházely 4 byty (tři velké třípokojové s kuchyní, spíží, lázní a toaletou, a jeden malý o pokoji a kuchyni v suterénu). V letech 1912–1913 tu bydlel budoucí táborský starosta Václav Soumar s manželkou Marií a dcerou Věrou. Soumar tehdy pracoval jako účetní v kamenické firmě Františka Kareše.

Příběnická 923 – 1909, vilu nechal postavit kancelista krajského soudu Antonín Mojžíš s manželkou Annou. V domě se nacházely až tři byty. Počátkem dvacátých let dům koupil obchodník Jan Primas, který byl spoluvlastníkem obchodu s pánskou konfekcí na dnešní ulici 9. května, který vlastnil s krejčím Václavem Reimonem. Dům později zdědila Primasova dcera Božena, která se provdala za Karla Koreckého, houslového virtuose a učitele v umělecké škole Oskara Nedbala v Táboře.

8. zastavení

Pintova 390 – Na Prádle

Pintova 389, 1016, 2890, 2901 – Brdlíkův či Pokorného mlýn – v době, kdy mlýn držela počátecká průmyslnická rodina Brdlíků, zažil svůj největší rozkvět. V letech 1866–1870 předělali mlýnské složení na strojní (umělecké) válcové, které i nadále pohánělo mlecí stolice i soukenickou valchu a postřihačskou dílnu. Za první republiky na mlýně vyráběl veškeré mlýnské produkty z pšeničné a žitné mouky Antonín Pokorný. V roce 1938 se mlýn dostal do majetku města, které jej pronajalo Břetislavu Ctiborovi jako výrobu dřevěné moučky (sloužila na výrobu třaskavin). V roce 1942 město mlýn prodalo jihlavskému továrníkovi Aloisovi Rychlimu a jeho ženě. Prodej mlýna manželům Rychlim byl po válce zrušen. Výrobní třaskavin pana Ctibora zde fungoval ještě roku 1947, kdy mlýn 30. května vyhořel. Dodnes z poměrně rozsáhlého mlýnského areálu zůstala vila Karla a hospodářské zázemí mlýna, které slouží k bydlení.⁴

Pintova 787 – 1904, patrovou rodinnou vilu si nechal postavit Karel Hoffmann, člen Českého kvarteta. Stavbu a projekt provedl stavitel Vincenc Tiebl. V roce 1932 si nechala tehdejší majitelka vily Marie Rappová vyzdít verandy v obou patrech, čímž získala o dva pokoje navíc. Stavební práce provedli F. J. Ješ a Jaroslav Krejčí.⁵

Pintova 391 – původně chaloupka Českého kvarteta, nechal ji postavit Theodor Brdlík.

Pintova 789 – vila Idila, asi z roku 1904, postavil ji Vincenc Tiebl pro Františka Hulu, podúředníka (zřízence) c. k. státních drah.

Laudova 1006 – 1912, vilu si nechal postavit prof. Ignác (Hynek) Pášma, učil na reálce, s manželkou Františkou roz. Soukupová z Popovic. Do Tábora přišli roku 1911. Projekt domu vytvořil pražský architekt František Roith a postavil ji tábořský stavitel Ladislav Mužík. Pášmovi bydleli ve dvoupokojovém bytě s kuchyní o ploše 73,3 m² v přízemí a třípokojový byt s kuchyní v patře o podlahové ploše 77,9 m² pronajímali.

Laudova 906 – 1908, nájemní dům postavil stavitel Antonín Neuman. V domě byly dva byty, jeden z nich měl pronajatý ředitel městského úřadu Dr. František Hlaváč s manželkou Emilií. Po roce 1918 vilu koupil Jan Ctibor (*1853 Tábor) s manželkou Marií (*1872 Koštěnice). Jan Ctibor byl prvním ředitelem obchodní školy v Táboře.

---

⁴ Josef Klempera, Vodní mlýny v Čechách, 5. díl, Praha 2002, s. 97–100, 102–111; <https://www.vodnimlyny.cz> (16. 8. 2022); Tábořsko srdce jižních Čech, Tábor 1948.

⁵ SOKA Tábor, Berní správa Tábor, inv. č. 316, karton 83, Tábor 787.

Novákova 882 – 1907, rodinnou vilu si nechal postavit Rudolf Pavlovský rytíř z Rosenfeldu s manželkou Aloisií (Luisou) roz. Svobodovou. Rudolf Pavlovský působil jako profesor tělesné výchovy na tábořské reálce. S rodinou a služkou měl k dispozici čtyřpokojevý byt. Vilu zdělila jejich dcera Anna s manželem JUDr. Václavem Houškou, finančním komisařem na okresním finančním ředitelství v Táboře. Ve druhé polovině roku 1938 nechali rozšířit podkroví. Stavební práce provedl tábořský stavitel Karel Černý.

9. zastavení

Příběnická 884 – 1907, rodinnou vilu nechal postavit varhaník Štěpán Doubek, který ji 12. 8. 1920 prodal Českobratrskému evangelickému sboru. Evangelíci ve vile zřídili Dětský domov Komenského. V přízemí byla kuchyně, ložnice hochů a jídelna s pracovnou, v patře ložnice dívek a pokoj vychovatelek. Dvě vychovatelky se zde staraly maximálně o 16 dětí ve věku od 5 do 15 let.

Příběnická 885 – 1907, patrovou vilu si nechal postavit prof. Antonín Turek. Od roku 1906 učil na tábořském gymnáziu zeměpis a dějepis. V letech 1924–1930 ústav vedl z pozice ředitele. V domě se nacházely dva třípokojevé byty. Jeden obývali Turkovi, ve druhém bydlel např. prof. Jan Kolář, který učil zeměpis a dějepis na reálce, v letech 1927–1929 byl starostou města.

Příběnická 1105 – 1914, vilu Jana a Antonie Novotných postavili Jan Šimůnek a Antonín Neuman podle projektu Theodora Petříka. Patrová vila s obytným podkrovím nese prvky kubistické architektury, která měla propojit novostavbu se sousedními historickými stavbami, Bechyňskou branou a hradem Kotnov. Kubistické tvarosloví se na vile Novotných „*projevilo v kosočtvercových rámech a pyramidkových (jehlancových, poznámka LV) ozdobách obou jejích štítů, v zahrocení okenních parapetů a ve formách kovových mříží před okny do sklepa.*“⁶ Vila manželů Novotných se tak stala první a jedinou vilou s kubistickými prvky (pražský jehlancový kubismus) na jihu Čech před 1. světovou válkou. „*Aby stavba působila drobnějším dojmem, použil architekt několik optických klamů. Patro maskoval mansardovou střechou. Schodišťový rizalit ukončil již v úrovni prvního patra, aby o něj hmota střechy nenarostla. Hřeben střechy položil rovnoběžně s hřebenem Bechyňské brány, takže při pohledu od ní se vila jeví jako přízemní.*“ ... „*Nenápadnost stavby měl podpořit i střídmý modernistický exteriér. Jediným zdobnějším prvkem se tak staly právě štíty s kubistickým dekorem, obrácené do Příběnické a Bechyňské ulice. Některé jiné prvky vily, například ústupkový portál vchodu nebo ústupkové okenní šambrány, však mají více společného s geometrickou modernou nebo s novoklasicismem než s kubismem.*“⁷

Vilu se dvěma dvoupokojevími byty Novotní částečně pronajímali. Pan Novotný zde provozoval jeden z největších krejčovských závodů v Táboře. Ještě roku 1914 vyrostl ve špičce trojúhelníkové zahrady šestiboký altán a v roce 1938 přistavěl Karel Černý ve dvorku dvě garáže. Tehdy vilu vlastnil Jindřich Zídek, zástupce závodu Tatra v Táboře.

⁶ Eva Erbanová – Milan Šilhan – Rostislav Švácha, *Slavné vily Jihočeského kraje*, České Budějovice 2007, s. 85–87, zde s. 86.

⁷ Tamtéž, s. 86 a 87.

Zdroje

Státní okresní archiv Tábor, fond Archiv města Tábor, inv. č. 1254, karton 176–178, inv. č. 1343, karton 321–324

Státní okresní archiv Tábor, fond Berní správa Tábor, inv. č. 316, karton 79–88

Státní okresní archiv Tábor, fond MNV Tábor, knihy 2, 121, 124

Eva Erbanová – Milan Šilhan – Rostislav Švácha, *Slavné vily Jihočeského kraje*, České Budějovice 2007

Josef Klempera, *Vodní mlýny v Čechách*, 5. díl, Praha 2002

<https://digi.ceskearchivy.cz> – fond Sběrka matrik Jihočeského kraje, Sčítání obyvatel

<https://www.vodnimlyny.cz>